

Raadsvoorstel

Raadsvergadering d.d.	1 juni 2026
Zaaknummer	542126
Portefeuillehouder	Wethouder T. van Mourik
Onderwerp	Beleidskader ondersteunende horeca in winkels

Beslispunten

1. Het beleidskader ondersteunende horeca in winkels niet vast te stellen

Samenvatting

Op 17 februari 2026 heeft het college ingestemd met het ontwerp beleidskader ondersteunende horeca in winkels. Dit beleidskader behelst het onder voorwaarden toelaten van ondersteunende horeca in winkels. Het ontwerp beleidskader is zes weken ter inzage gelegd. Tegen het ontwerp zijn vanuit de bestaande horecaondernemers een zestal zienswijzen ingediend. Vanwege het ontbreken van voldoende draagvlak bij de bestaande horeca heeft het college ermee ingestemd om het beleidskader niet vast te stellen. Het college stelt de gemeenteraad voor om het beleidskader niet vast te stellen.

Aanleiding

Naar aanleiding van een verzoek, waarbij initiatiefnemer raadsfracties heeft geconsulteerd, heeft het college een ontwerp beleidskader opgesteld om onder strikte voorwaarden ondersteunende horeca toe te staan in winkels. Dit ontwerp beleidskader is zes weken ter inzage gelegd. Tegen het ontwerp zijn vanuit de bestaande horecaondernemers een zestal zienswijzen ingediend. Het wel of niet vaststellen van het beleidskader ligt in dit voorstel voor.

Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is het niet vaststellen van een beleidskader zodat horeca in winkels strijdig blijft met de huidige regels en het gemeentelijk beleid.

Relatie met omgevingsvisie

In de omgevingsvisie is het verblijfskarakter van de Dorpsstraat beschreven. Het is de straat op Vlieland waar mensen bijeen komen vanwege de horeca en de winkels. Het is van groot belang dat de Dorpsstraat zijn kwaliteit en karakter blijft behouden en de levendigheid ervan wordt gestimuleerd.

Argumenten

1.1 Er zijn zes zienswijzen ingediend. Er lijkt onvoldoende draagvlak voor het initiatief.

Eind vorig jaar is een plan aan ons voorgelegd om in een winkel in de Dorpsstraat ondersteunende horeca te realiseren. Wij hebben initiatiefnemer meegedeeld dat een dergelijk plan in strijd is met de bestaande regels en het geldend beleid. Aanpassing van regels en nieuw beleid is aan de gemeenteraad. Initiatiefnemer heeft vervolgens de raadsfracties gepolst of er een kans van slagen zou zijn om dit initiatief tot een goed einde te brengen.

Van één fractie kregen wij het verzoek om een beleidskader uit te werken, zoals dat ook met het beleidskader kleinschalige woonruimte was gebeurd, en dat beleidskader mettertijd aan de raad voor te leggen.

Wij zijn daarmee aan de slag gegaan. We hebben een ontwerp beleidskader opgesteld dat met twee horecaondernemers is besproken. Naar aanleiding daarvan hebben we voorgesteld om ondersteunende horeca onder strikte voorwaarden en vergelijkbaar met de ruimte voor miniwinkels in woonhuizen mogelijk te maken. Het ontwerp beleidskader is opgenomen in bijlage 1. Wat de rest van de inwoners en de ondernemers hiervan zouden vinden, kon worden ingebracht gedurende een ter inzage termijn van zes weken.

Het ontwerp beleidskader heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn zes zienswijzen ingediend, die vanuit vijf verschillende horecabedrijven zijn ingediend. In bijlage 2 zijn de zienswijzen opgenomen.

Bij het opstellen van het ontwerp beleidskader hebben wij twee horecaondernemers, die zelf bedrijven hebben met terrassen, gesproken. Zij waren niet direct tegen het toelaten van ondersteunende horeca in winkels als dat maar onder strikte voorwaarden plaats zou gaan vinden. Op basis van dat gesprek hebben we de voorwaarden aangescherpt. Eén van hen heeft bij nader inzien toch nog een zienswijze ingediend.

Vanuit vijf verschillende horecabedrijven zijn nu zienswijzen ontvangen. Samenvattend komen de belangrijkste bezwaren neer op:

- de (oneerlijke) concurrentie met de bestaande horeca, die het al niet gemakkelijk heeft;
- het handhaven en de vrees dat het horecadeel almaar groter zal worden en het onderscheid tussen winkels en horeca zal vervagen;
- een gezamenlijk inspelen van winkeleigenaren op deze mogelijkheid leidt tot een behoorlijke toename van de omvang van horeca, die ten koste gaat van de bestaande horeca.

Daarnaast worden nog andere aspecten genoemd, maar met name het belang van de bestaande horeca om op een klein eiland als Vlieland voldoende omzet te maken om alle kosten op te kunnen brengen en de stilte van het laagseizoen te overbruggen, is het belangrijkste argument dat aan de zienswijzen ten grondslag ligt.

Het aantal en de inhoud van de zienswijzen geeft duidelijk aan dat er niet of weinig draagvlak is voor dit beleidskader bij de bestaande horecaondernemers. Er worden nog wel enkele openingen geboden mocht de raad beslissen het beleidskader te omarmen, maar de teneur is duidelijk afwijzend.

Daar staat tegenover dat de detailhandel het op Vlieland ook niet gemakkelijk heeft. Het ontwerp beleidskader is mede opgesteld om het uitoefenen van een winkel op Vlieland aantrekkelijker te maken. Ondersteunende horeca wordt nu al op meerdere plekken toegestaan, zoals bij sportaccommodaties, in de kerk en in de Vliestroom. Ondersteunende horeca in winkels wordt elders in Nederland toegelaten als onderdeel van nieuwe winkelconcepten die op Vlieland niet ondenkbaar zijn. We hebben daarbij niet andere winkeliers gevraagd of hier interesse voor bestaat. Of er interesse is vanuit meerdere winkeliers of niet, weten we dus niet, en we weten dus ook niet of veel winkeliers hier gebruik van zullen gaan maken. We hebben het enkel mogelijk willen maken als aanvulling op het winkelgebruik, die het mogelijk voor nieuwe winkeliers aantrekkelijker maakt om naar Vlieland te komen.

We beseffen dat een goed horecaklimaat essentieel is voor Vlieland. Met het beleidskader en de strikte voorwaarden waaronder we ondersteunende horeca wilden toelaten, mede ook naar aanleiding van het gesprek dat met twee horecaondernemers is gevoerd, dachten we voldoende rekening te hebben gehouden met de bestaande horecaondernemers. Het beleidskader zou een stimulerend effect kunnen hebben op de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de Dorpsstraat als vestigingsklimaat voor ondernemers. Nu een deel van de bestaande horecaondernemers duidelijk te kennen geeft dat anders te zien en in het generiek toelaten van ondersteunende horeca in winkels wel degelijk een potentiële oneerlijke concurrentie ziet, stellen wij uw raad voor om het beleidskader niet vast te stellen en daarmee het strikte onderscheid tussen horeca en detailhandel op basis van de bestaande regels ongewijzigd te laten. Er is onvoldoende basis om deze beleidswijziging binnen het kleine en bijzondere ondernemersklimaat op Vlieland door te voeren. Het ondersteunen van de bestaande horeca als essentieel onderdeel van de economie en leefbaarheid op Vlieland weegt zwaarder dan het verruimen van de mogelijkheden binnen de winkels op Vlieland.

We stellen daarmee voor vast te houden aan het bestaande beleid en willen daarmee voorkomen dat er oneerlijke concurrentie ontstaat tussen verschillende ondernemers op Vlieland.

Kanttekeningen/risico's

Geen

Uitvoering

De initiatiefnemer en de reclamanten in kennis stellen van het besluit.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Juridische Zaken

Tegen het niet vaststellen van het beleidskader staan geen rechtsmiddelen open.

Bijlagen

1. Ontwerp beleidskader ondersteunende horeca in winkels.
2. Zienswijzen

Burgemeester en wethouders van Vlieland, 21 april 2026

M. Schrier, burgemeester

A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

1. heeft het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 april 2026 gelezen;
2. heeft nagedacht over:
 - de inhoud van het ontwerp beleidskader en het initiatief dat daar aan ten grondslag heeft gelegen;
 - de inhoud van de zienswijzen en de bezwaren die de horecaondernemers hebben met het ontwerp beleidskader;
3. heeft rekening gehouden met:
 - de belangen van initiatiefnemers, de winkeliers en de horecaondernemers op Vlieland;
 - het algemeen belang van de leefbaarheid van de Dorpsstraat en Vlieland in zijn algemeenheid;
 - de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat en ondernemerschap op Vlieland;

Besluit

1. Het beleidskader ondersteunende horeca in winkels niet vast te stellen.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 1 juni 2026

De griffier,

De voorzitter,

G. van Essen

M. Schrier